

Акт
обстеження лісових насаджень філії «Центральний лісовий офіс»
ДП «Ліси України», що потребують проведення заходів
з поліпшення санітарного стану лісів у 2026 році

31.10.2025

с. Оникієве

Нами, начальником відділу моніторингу стану лісових насаджень ДСЛП «Херсонлісозахист» РОМАНСЬКОЮ Ларисою, інженером охорони та захисту лісу філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» ГАПИЧЕМ Іваном, лісничим Голованівського лісництва Оникіївського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» ГУСАРОМ Ростиславом проведено з 30.10.2025 по 31.10.2025 року лісопатологічне обстеження лісових насаджень Оникіївського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» (далі – Філія) з метою призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на загальній площі **185,8 га**.

Таксаційна характеристика обстежених ділянок відповідно до Проектів організації та розвитку лісового господарства (таксаційний опис, відомості поквартальних підсумків) 2020 року, наведена в таблиці:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	Площа, можлива для експлуатації	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захищеності
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар	
Голованівське	2	4	4			10ДЗ+ЛПД	52	0,7	1	19	24	220	3
Голованівське	4	19	3,6			10ДЗ+ЯЗ	60	0,7	1	20	22	230	3
Голованівське	4	20	2			10ДЗ	60	0,7	2	19	24	210	3
Голованівське	13	8	8,3	1	6	10ДЗ+ЯЗ	95	0,6	2	23	32	250	3
Голованівське	13	8	8,3		2,3	10ДЗ+ЯЗ	95	0,6	2	23	32	250	3
Голованівське	24	8	2,4			10ДЗ+КЛГ	85	0,7	2	22	26	280	3
Голованівське	24	11	1,8			10ДЗ	54	0,7	1	20	24	230	3
Голованівське	24	22	1,1			9ДЗ1КЛГ	90	0,7	3	21	28	240	3
Голованівське	25	11	2			10ДЗ	95	0,7	2	26	32	340	3
Голованівське	25	12	1,7			10ДЗ+ЛПД+ГЗ	55	0,7	2	18	22	200	3
Голованівське	25	13	2,4			10ДЗ	58	0,7	1	20	24	230	3
Голованівське	25	14	2,1			10ДЗ	58	0,7	1	20	24	230	3
Голованівське	27	13	2			6ЯЗ2ДЗ1ГЗ1ЧШ	101	0,6	2	26	38	270	3
Голованівське	30	6	2,5			5ДЗ4ЯЗ1КЛГ	52	0,7	1	19	22	220	3
Голованівське	30	7	5,5			8ДЗ2ЯЗ+КЛГ+ГЗ	62	0,7	1	22	26	270	3
Голованівське	32	6	2,3			10ДЗ+КЛГ	95	0,6	2	25	36	280	3
Голованівське	35	4	1,8			9ДЗ1ЯЗ+КЛГ+ГЗ	63	0,7	1	22	24	270	3
Голованівське	38	24	11,8	1	6	10ДЗ	90	0,7	2	24	30	300	3
Голованівське	38	24	11,8		5,8	10ДЗ	90	0,7	2	24	30	300	3
Голованівське	39	1	47,6	1	8	10ДЗ	89	0,7	2	25	26	320	3

Голованівське	39	1	47,6	2	8	10ДЗ	89	0,7	2	25	26	320	3
Голованівське	39	1	47,6	3	8	10ДЗ	89	0,7	2	25	26	320	3
Голованівське	39	1	47,6	4	8	10ДЗ	89	0,7	2	25	26	320	3
Голованівське	39	1	47,6	5	8	10ДЗ	89	0,7	2	25	26	320	3
Голованівське	39	1	47,6		7,6	10ДЗ	89	0,7	2	25	26	320	3
Голованівське	40	1	8			8ДЗЗЯЗ+ГЗ	110	0,6	2	26	34	290	3
Голованівське	42	8	1			10ДЗ+ГЗ+ЛПД	95	0,7	2	24	34	300	3
Голованівське	42	9	0,5			7ЯЗЗКЛГ+ДЗ	75	0,7	1А	27	34	300	3
Голованівське	42	19	4,2			10ДЗ	53	0,8	2	16	20	190	3
Голованівське	43	7	9,8	1	5	10ДЗ	52	0,8	1	18	24	230	3
Голованівське	43	7	9,8		4,8	10ДЗ	52	0,8	1	18	24	230	3
Голованівське	49	7	2,6			7ДЗЗЯЗ+КЛП	80	0,7	1	24	28	310	3
Голованівське	50	11	0,6			10ДЗ+ЯЗ	70	0,7	1	22	26	270	3
Голованівське	50	12	3,8			10ДЗ	47	0,7	2	16	22	160	3
Голованівське	51	6	1,8			10ДЗ	102	0,7	2	25	34	320	3
Голованівське	64	14	1,1			10ДЗ	85	0,6	2	23	34	240	3
Голованівське	69	8	4			10ДЗ	60	0,7	1А	23	28	290	3
Голованівське	69	9	2,4			10ЯЗ	70	0,7	1А	27	28	340	3
Голованівське	70	1	2,7			10ДЗ+КЛЯ	75	0,7	1	26	30	340	3
Голованівське	70	5	0,7			10ДЗ	55	0,8	1	20	24	270	3
Голованівське	78	3	29,3	1	8	6АКБЗЯЗЛ1ДЗ+КЛЯ	62	0,7	1	23	28	230	2
Голованівське	78	3	29,3	2	8	6АКБЗЯЗЛ1ДЗ+КЛЯ	62	0,7	1	23	28	230	2
Голованівське	78	3	29,3	3	8	6АКБЗЯЗЛ1ДЗ+КЛЯ	62	0,7	1	23	28	230	2
Голованівське	78	3	29,3		5,3	6АКБЗЯЗЛ1ДЗ+КЛЯ	62	0,7	1	23	28	230	2
Голованівське	84	1	3			10ДЗ+КЛГ	56	0,7	1	20	26	230	3
Голованівське	84	8	5,4			7ДЗЗЯЗ	73	0,7	1	24	28	300	3
Разом					185,8								

З метою визначення причин виникнення патологічних процесів в лісових насадженнях Філії, призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, було проведено лісопатологічне обстеження лінійним методом шляхом візуального обстеження стану дерев.

Обстеженням встановлено:

Представлені для лісопатологічного обстеження лісові насадження Філії характеризуються погіршенням санітарного стану внаслідок пошкодження дерев хворобами лісу та стовбуровими шкідниками, про що свідчать характерні симптоми та ознаки пошкодження, ураження, прояви шкідливих організмів на дереві або його частині, що впливають на здатність виконання ним життєвих функцій (фотосинтезу, всмоктування вологи та поживних речовин) та призводить до ослаблення дерев, зменшення приросту та послідовним всиханням. Значну роль на погіршення санітарного стану лісових насаджень відіграло погіршення комплексу екологічно-кліматичних факторів (аномально висока весняно-літня температура повітря, зниження рівня ґрунтових вод, засухи та інше), що призвело також до ряду негативних змін в порушенні біологічної стійкості лісових насаджень.

Незважаючи на проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів, загальна площа насаджень Філії з порушеною і втраченою біологічною стійкістю значно зменшилась, але не зникла зовсім.

Заплановані та відібрані в вибірково санітарну рубку дерева всіх листяних порід (дуб, ясен, клен, липа, граб та інші) IV – VI категорії стану, з інтенсивною суховершинністю від 2/3 крони до 100%, всиханням більше половини скелетних гілок по всій висоті крони,

відсутності річного приросту, в невеликій кількості зломи вершин, поодинокі дерева з дугоподібно зігнутими стовбурами, з нахилом нижньої та середньої частин стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, з підірваною кореневою системою, відмираючими та всохлими водяними пагонами, з локальним відшаруванням кори та пошкодженням стовбуровими шкідниками (вусачами, златками, заболонниками, ясеневими лубоїдами). Під корою дерев наявні личинкові ходи, забиті трухою, що характерно для вусачів.

Крім дерев вражених стовбуровими шкідниками, по всіх лісництвах спостерігаються поодинокі листяні дерева уражені східчастим раком, охоплені ними рани понад 2/3 периметра із заглибленням в середину (частіше в комелі) та з виходом плодових тіл дереворуйнівних грибів-трутовиків на різній висоті дерев, які є збудниками стовбурових гнилей листяних деревних порід. На ділянках виявлені плодові тіла трутовика справжнього, який викликає білу мармурову ядрово-заболонну стовбурову гниль та трутовика несправжнього, який викликає білу ядрово-смугасту стовбурову гниль корозійного типу. Також насадження уражені опеньком осіннім. На хворих відмираючих деревах під корою стовбурів помітні білі віялоподібні плівки. Уражені дерева легко ламаються, вивалюються та заселяються стовбуровими шкідниками.

Деревостани дубу поодинокі враженні поперечним раком з повним обхватом периметра стовбура з характерними ознаками – поперечними тріщинами, нерівними краями та деформованими стовбурами, що призводить до зниження приросту, ослаблення деревостану та сприяє буреломам.

Також на ділянках будуть відібрані у вибірково санітарну рубку дерева листяних порід (ясен, клен, черешня та інші) поодинокі вражені некрозно-раковими хворобами з наростами – напівкулястими напливами на стовбурах й пухлини (ракові утворення більше, ніж на 2/3 периметра) – здуттями або потовщеннями на гілках і стовбурах, з глибокими тріщинами в комлевій частині, з поодинокими зламами та розколами стовбурів.

Таким чином, в обстежених лісових насадженнях Філії відмічається пошкодження дерев хворобами лісу (некрозно-ракові хвороби, східчастий рак листяних порід, поодинокі поперечний рак дуба, стовбурові гнилі – викликані плодовими тілами дереворуйнівних грибів), стовбуровими шкідниками: короїдами (лубоїдами, заболонниками), вусачами, златками.

Довготривале знаходження насаджень в такому незадовільному санітарному стані призведе до виникнення масових осередків шкідливих організмів.

Характер всихання поодинокий та груповий, ступінь всихання слабка та середня.

При проведенні вибіркової санітарної рубки в насадженнях Філії залишати дерева, які виконують важливі біоценологічні функції та щоб зменшення повноти насаджень не було нижче встановленого показника повноти згідно «Санітарних правил в лісах України».

Рекомендації та пропозиції:

1. В насадженнях, що втратили біологічну стійкість, пошкоджених стовбуровими шкідниками та вражених хворобами лісу, з метою недопущення розмноження та розповсюдження стовбурових шкідників та хвороб лісу у прилеглих насадженнях стовбурових шкідників та хвороб лісу, здійснити заходи з поліпшення санітарного стану лісів із застосуванням найефективніших методів та технологій, відповідно до вимог встановлених «Санітарними правилами в лісах України».

2. З метою поліпшення санітарного стану лісів, обстежені насадження потребують проведення **вибіркової санітарної рубки на загальній площі 185,8 га.**

3. ДСЛП «Херсонлісозахист» рекомендує лісовій охороні Філії здійснювати моніторинг за поширенням шкідників лісу та проводити наземні біологічні заходи боротьби із шкідниками лісу, а саме - розвішування гнізд для птахів. В осередках розмноження комах-

камбіофагів викладати зрубани дерева, які будуть пастками для шкідників і вилучатимуться після заселення їх шкідниками (ловильні дерева).

4. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів виконувати згідно вимог «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою КМУ від 27.07.1995р. №555.

Акт складений в 3-х примірниках:

Додаток: фотофіксація.

Начальник відділу моніторингу стану
лісових насаджень ДСЛП «Херсонлісозахист»

Лариса РОМАНСЬКА

Інженер охорони та захисту лісу
філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

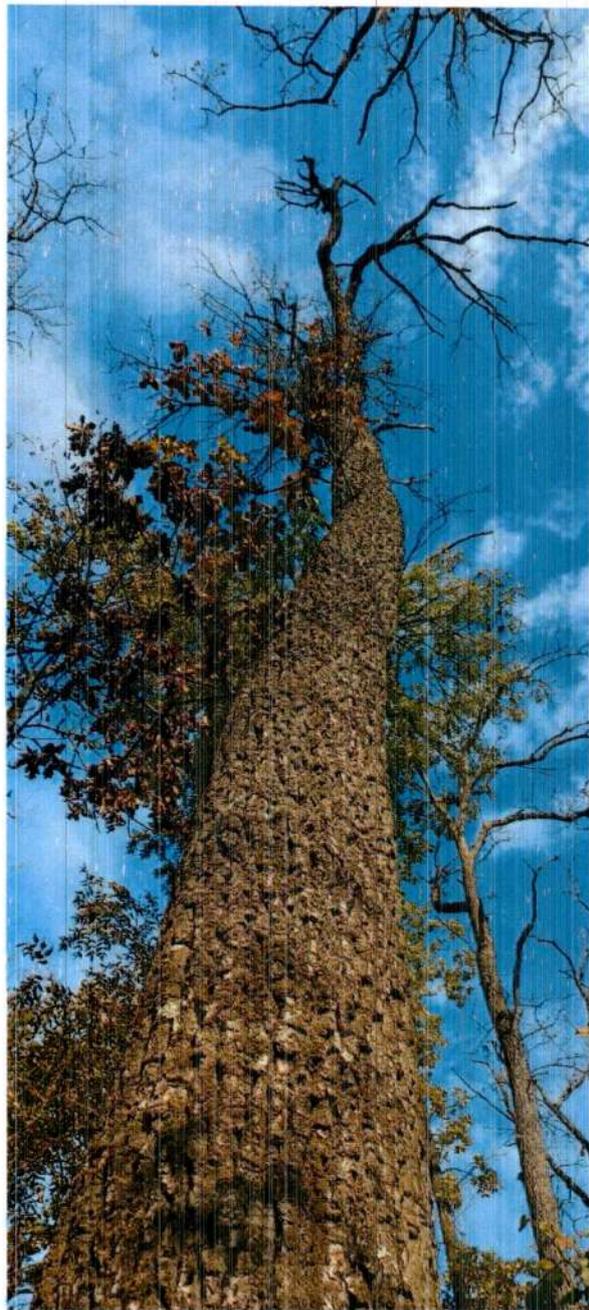
Іван ГАПИЧ

Лісничий Голованівського лісництва
Оникіївського надлісництва

філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Ростислав ГУСАР

Фотофіксація до акту 31.10.2025 року по Оникіївському надлісництву

Голованівське лісництво кв.40 вид.1

кв.42 вид.19